

3. GIZARTERATZEKO LAGUNTZA EKONOMIKOAK

3.1. Gizarte larrialdietarako laguntzak

Gizarte larrialdietarako laguntzak, **prestazio ekonomikoak** dira, diru laguntza izaera dute eta ez-aldizkakoak dira. Diru laguntza hauek ohiko edo ezohiko gastuei aurre egiteko nahiko baliabiderik ez duten pertsonentzat zuzenduta daude. Laguntza hauen bidez, gizarte bazterte egoeran egon daitezkeen pertsonen gastu arruntei aurre egiteko baliabide nahikoak izateko laguntza ekonomikoa ematen zaie.

2020an, baliabide horretarako 3.316 eskabide izan ziren. Eskabide horietatik, 3.008 familiak jaso dituzte gizarte larrialdietarako laguntzak eta 5.377 pertsona izan dira onuradunak guztira.

Familia onuradunak honela banatu dira gizarte zerbitzuguneen arabera:

Gizarte zerbitzugunea	Familiak	%
Alde Zaharra - Erdialdea	224	7,45%
Amara	365	12,13%
Altza - Larratxo	544	18,09%
Gros - Egia	428	14,23%
Antigua	319	10,6%
Riberas – Loiola - Martutene	408	13,56%
Intxaurreondo	431	14,33%
Bidebieta - Herrera	289	9,61%
Guztira	3.008	100%

Sexuaren eta adinaren arabera, laguntzen titularrak honela banatu dira:

Familiak	Emakumeak	Gizonak	Guztira	%
25 urtetik beherakoak	57	43	100	3,32%
25-45 urte	668	298	966	32,11%
45-65 urte	644	359	1.003	33,34%
65 urtetik gorakoak	722	217	939	31,22%
Guztira	2091	917	3.008	100%
%	69,51%	30,49%	100%	

Gizarte larrialdietarako laguntzen bidez, 3.200.815,33 € banatu dira 3.008 familia horien artean. Ondoko taulak premia bakoitzerako emandako diru kopuruak biltzen ditu:

GLL KONTZEPTUAK	Alde Zaharra-Erdialdea	Amara	Larratxo-Altza	Gros-Egia	Antigua	Erribera-Loiola-Martutene	Intxaurreondo	Bidebieta-Herrera	Guztizko orokorra
Etxebizitzen alokairua	127.967,67	99.462,74	192.187,73	145.252,33	89.071,51	107.956,91	69.561,97	89.833,88	921.294,74
Logelen alokairua	11.455,00	8.605,75	14.795,49	14.679,17	1.125,00	3.009,25	14.648,00	5.223,00	73.540,66
Etxebizitzen baterako errentamendua	11.792,96	19.775,53	25.161,62	15.069,20	10.169,20	12.305,80	2.405,00	8.988,96	105.668,27
Etxebizitza berralokatzea	8.595,00	30.064,70	19.472,40	20.364,80	6.176,50	2.450,00	11.651,80	14.270,56	113.045,76
Interesak eta amortizazioa	250,20	11.170,08	132.142,31	58.012,23	27.484,65	57.401,66	51.000,86	84.909,17	422.371,16
Etxebizitza erabili eta mantentzea, guztira	160.060,83	169.078,80	383.759,55	253.377,73	134.026,86	183.123,62	149.267,63	203.225,57	1.635.920,59
Energia gastuak	47.787,74	126.808,32	143.709,97	117.140,27	126.293,33	140.041,27	178.727,85	88.112,29	968.621,04
"Linea zuriko" etxetresna elektrikoak	0,00	293,99	1.001,99	882,12	1.097,80	729,60	1.933,80	1.192,58	7.131,88
Etxebizitza konponketak	0,00	0,00	826,39	1.213,53	325,81	614,92	454,94	49,93	3.485,52
Etxebizitzaren oinarrizko instalazioak	2.111,65	2.413,08	6.957,48	6.237,28	3.041,86	2.012,42	0,00	9.553,27	32.327,04
Altzariak	0,00	2.249,74	1.860,76	168,00	56,69	120,00	1.592,70	0,00	6.047,89
Komunitate gastuak	0,00	780,00	0,00	960,00	1.820,00	1.385,72	9.239,30	970,00	15.155,02
Bizigarritasuna eta ekipamenduak, guztira	49.899,39	132.545,13	154.356,59	126.601,20	132.635,49	144.903,93	191.948,59	99.878,07	1.032.768,39
Begietarako protesiak (betaurrekoak)	316,87	1.240,68	2.877,73	2.216,25	1.436,03	1.310,42	885,95	995,90	11.279,83
Entzuteko protesiak	490,00	0,00	0,00	980,00	490,00	490,00	0,00	916,30	3.366,30
Dentista	8.441,71	10.529,04	24.408,68	21.753,21	10.042,01	23.823,20	21.690,65	9.453,97	130.142,47
Oinetakoen barne zolak	0,00	0,00	128,00	0,00	52,50	175,00	98,00	0,00	453,50
Ortopedia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bestelako oinarrizko premiak	50.614,47	56.623,18	77.828,28	53.906,45	32.581,06	58.846,61	16.309,39	40.174,81	386.884,25
Oinarrizko premiak, guztira	59.863,05	68.392,90	105.242,69	78.855,91	44.601,60	84.645,23	38.983,99	51.540,98	532.126,35
GUZTIRA	269.823,27	370.016,83	643.358,83	458.834,84	311.263,95	412.672,78	380.200,21	354.644,62	3.200.815,33

AEseko laguntzak jasotzen duten familien kopurua igo egin da 2019an dirulaguntza hauek jaso zuten familia kopuruarekiko, izan ere 2019an 2.512 familia onuradun izan genituen eta 2020an, aldiz, 3.008 familia onuradun izan ditugu; horrek %19,75eko igoera dakar.

Erabilitako guztizko kopuruak ere dezente igo da aurreko urtekoarekiko, honela 2.442.087,88€ erabili genituen 2019an eta 3.200.815,33€ 2020an, hots, gastuaren %31,07ko igoera

Hain nabarmena izan den igoera hau COVID-19k sortutako osasun alarmari zor zaio.

3.2. Lan Partekatuaren Plana sustatzeko laguntzak

Izaera ekonomikoa duten unean-uneko laguntzak dira, beraz, ez-aldizkakoak, eta helburu hau dute : Donostiako Udalarekin arreta pertsonalizatuko plan bat sinatu duten eta gizarte bazterketan edo bazterketa arriskuan dauden *pertsonen eta familien oinarrizko premiak asetzea eta familia horiek gizarteratzen laguntzea*.

2020an, 812 familiak jaso dituzte lan plana sustatzeko laguntzak, aurreko urtean baino %37,86 gehiagok. Laguntzak honela banatu dira gizarte zerbitzuguneen eta Gizarte Ekintzaren Zuzendaritzako beste zerbitzuen artean:

Gizarte zerbitzugunea	Familia kopurua	%
Alde Zaharra - Erdialdea	46	5,67
Amara	66	8,13
Larratxo-Altza	165	20,32
Gros-Egia	92	11,33
Antigua	69	8,5
Erribera – Loiola - Martutene	73	8,99
Intxaurrondo	45	5,54
Bidebieta - Herrera	54	6,64
GLUZ	100	12,32
Adinekoentzat zerbitzua	1	0,12
Indarkeria matxistaren biktima diren emakumeei arreta emateko zerbitzua	17	2,09
Haurren arretarako zerbitzua	84	10,34
Guztira	812	100,00%

695.956,71€ bideratu dira laguntza hauetarako eta kontzeptu hauetan banatu dira:

	Espedienteak	Diru kopurua	%
<i>Oinarrizko beharrei aurre egiteko gastuak:</i>	430	317.863,61	46,44%
Behar larrian dauden bizikidetzeta-unitateak	400	284.868,23	43,20%
Adinekoen bizilekuetan, Gizakia Helburun edo Agipaden bizitzeko plaza bat lortu duten pertsonak, beste prestaziorik jasotzen ez dutenak	21	25.442,94	2,27%
Zaintzapeko etxebizitzetxei loturiko dirulaguntzak	9	7.552,44	0,97%
<i>Etxebizitza erabiltzeari loturiko gastuak:</i>	354	248.648,91	38,23%
Babes Ofizialekoa ez den etxebizitza oso bat alokatzea	91	64.031,56	9,83%
Babes Ofizialeko etxebizitza oso bat alokatzea	15	21.145,09	1,62%
Logela alokatzea, berralokatzea eta batzuen arteko alokairua	162	134.853,03	17,49%
Hipoteka-maileguren amortizazioa eta interesak	0	0,00	0%
Alokairuko etxebizitzan sartzea (etxebizitza osoa)	8	8.043,5	0,86%
Logelan sartzea (logela alokatuta, berralokatuta edo gehiagoren artean alokatuta)	11	5.415,13	1,19%
Energia eta komunitate gastuak	52	7.705,29	5,62%
Etxebizitzako oinarrizko instalazioak egokitzea eta/edo konpontzea	5	4.232,19	0,54%
Altzariak eta etxetresna elektrikoak	9	3.100	0,97%
Etxebizitzari lotutako tasak eta zergak	1	123,12	0,11%
<i>Osasun arloko beharrak asetzeko gastuak</i>	20	7.258,76	2,16%
<i>Garraio beharrak asetzeko gastuak</i>	20	2.485,27	2,16%
<i>Mendekotasun egoeran dauden pertsonak (adingabeak, adinekoak eta ezgaitasunen bat dutenak) zaintzeko zerbitzuak kontratatzeko gastuak</i>	45	12.272,78	4,86%

<i>Helduak munduan gizarteratzea eta/edo lan sartzea bultzatzeko laguntzak</i>	12	2.852,07	1,30%
<i>Laguntza juridikoa lortzeko beharrezko diren gastuak</i>	16	3.719,95	1,73%
<i>covid 19</i>	29	100.855,36	3,13%
Guztira	926	695.956,71	100,00%

Laguntza horietan tramitatutako espedienteek behera egin dute %19,83 (2019an 1.155 izan ziren) , batez ere espedienteak ez bikoizteko eginiko ahaleginari esker. Aurreko urteetan familia batek dirulaguntza egiten zuen bakoitzean epe jakinerako proposamena egiten zitzaion eta amaitzean, luzapena egin beharrean, beste eskaera berri bat egiten zen.

Dirulaguntza hauetan erabilitako guztizko kopuruak %29,2 egin du gora (2019an 538.669,18 € izan ziren).

3.3. Bestelako prestazioak (GOF eta KGP)

2020an, prestazio hauek jasotzeko 132 eskabide berri tramitatu dira (30 GOFerako eta 102 KGPerako). Aurreko urteetako onuradunak barne, 2020an 1.356 pertsonak jaso dituzte laguntza horiek:

Laguntza	Onuradun kopurua 2020
LISMI	25
GOF (Gizarte Ongizateko Funtsa)	104
KGP (Kotizatu Gabekoen Pentsioa)	1.227
Guztira	1.356

Gizarteratzea xede duten hiru laguntza ekonomiko horien guztizkoa **6.714.600,48€**koa izan da.

3.4. Laguntza fiskalak

2020ko abenduan gizarte larrialdietarako laguntzen eta etxebizitzarako prestazio osagarriaren onuradun diren **familiei udal tasak ordaintzen laguntzeko diru laguntzen** oinarriak onartu ziren.

Hori horrela, baina, ekitaldi honetan ezinezkoa izan da dirulaguntza hauen espedienteak ebaztea eta hori dela-eta dirulaguntza hauek 2021 zehar ordainduko dira.

Zaborren bilketa, ur hornidura eta saneamendurako tasak ordaintzeko 200.000€ko gastua onetsi zen, aurreikuspen hau 2019an kontzeptu horrengatik erabilitako diru kopurua eguneratuzetik ateratzen da. Ondasun Higiezinaren gaineko Zerga ordaindu ahal izateko, berriz, 37.000€ko gastua onetsi egin zen.